

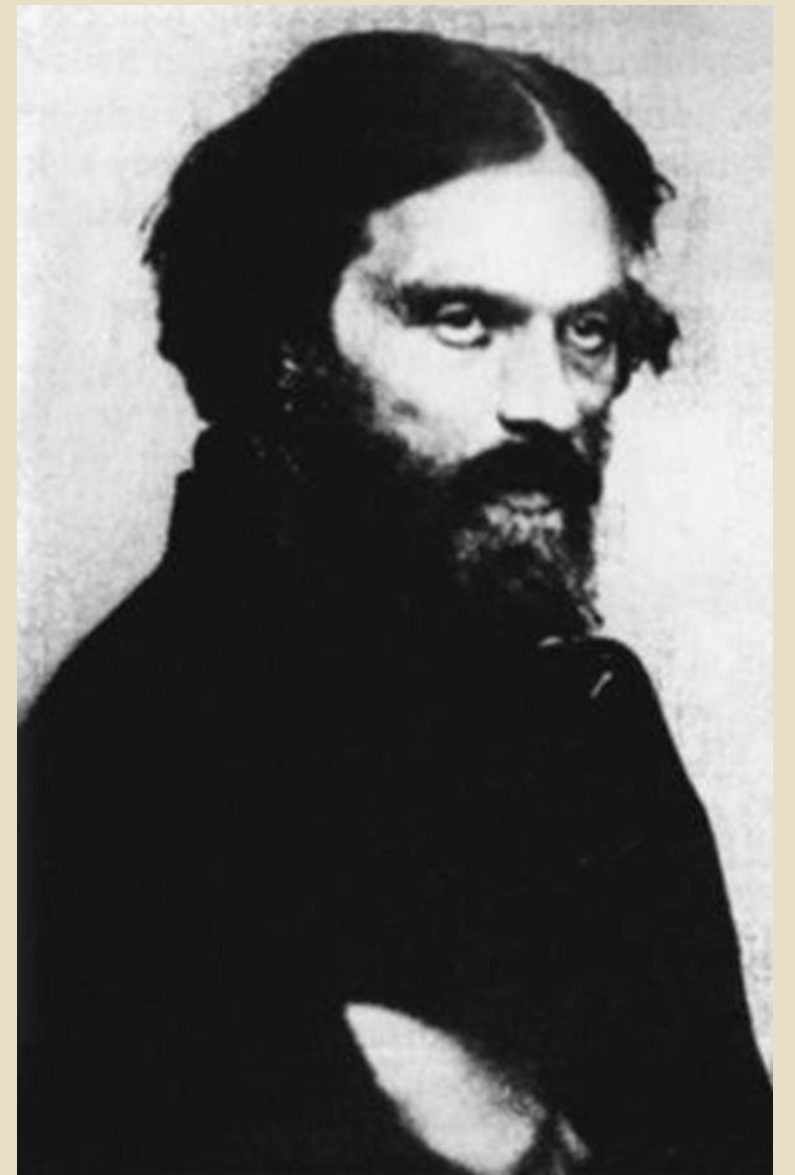

CYPRIAN KAMIL NORWID –
PAMIĄTKI I
UPAMIĘTNIENIA

KL. 6

Śladami poety

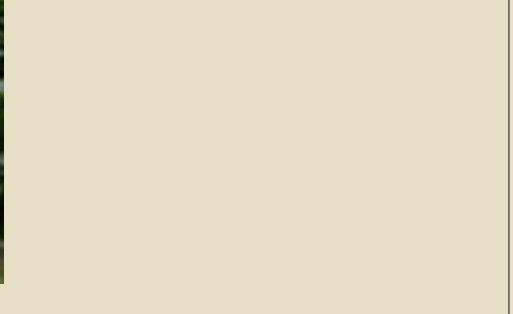
- Sejm i Senat RP ustanowił C. K. Norwida patronem roku 2021. W 200. rocznicę urodzin tego wybitnego poety obchodziliśmy również 90-lecie powstania naszej szkoły, która od dwudziestu lat z dumą nosi imię C. K. Norwida. Dzień urodzin artysty 24 IX corocznie celebруем jako święto szkoły. W tym roku szkolnym w ramach upowszechniania wiedzy o życiu i twórczości tego zasłużonego dla kultury i historii Mazowszanina w dniach 20-24 IX uczniowie wszystkich klas ze szkoły w Zakręcie wyruszyli na wycieczki tematyczne do miejsc związanych z życiem C. K. Norwida. Dla uczniów kl. 6 był to początek detektywistycznej pracy – szukania pamiątek po Norwidzie.

Dworek w Głuchach

- Poniżej można zobaczyć fotorelację z odwiedzin Dworku w Głuchach oraz kościoła i cmentarza w pobliskiej Dąbrówce przez kl. IIIb, 6, 7a i 7b.
- Głuchy to wieś położona w połowie drogi między Radzyminem a Wyszkiem. Dwór w Głuchach, pełen uroku, drewniany, tynkowany, kryty gontem został wzniesiony pod koniec XVIII wieku dla rodziny Zdzieborskich, z której pochodziła matka Norwida. Po Zdzieborskich właścicielem posiadłości został Jan Norwid (ojciec Cypriana Kamila). To tu 24 września 1821 roku urodził się Cyprian Kamil Norwid, uważany przez wielu za czwartego (po Mickiewiczu, Słowackim i Krasińskim) wieszcz polskiego romantyzmu. Później w tym miejscu mieszkał i tworzył rzeźbiarz Bolesław Jeziorański (który wykonał popiersie Adama Mickiewicza na trójkątnym zwieńczeniu ganku), a po wojnie w latach 1945-1954 Antoni Gawiński - jeden z czołowych warszawskich symbolistów. W latach 60. Dwór w Głuchach został zakupiony przez aktorkę Beatę Tyszkiewicz i reżysera Andrzeja Wajdę. Teraz mieszka w nim ich córka, Karolina Wajda.
- Obecna właścicielka urządziła pokój Norwida w pomieszczeniu, w którym się urodził. W środku oprócz zabytkowych mebli można obejrzeć pamiątki po słynnym poecie.

TU URODZIŁ SIĘ PRZEZYE LATA WŁOD. JENIA

CYPRIAN KAMIL NORWID

POETA - ARTYSTA - MYŚLICIEL

W 75 ROCZNICĘ ŚMIERCI

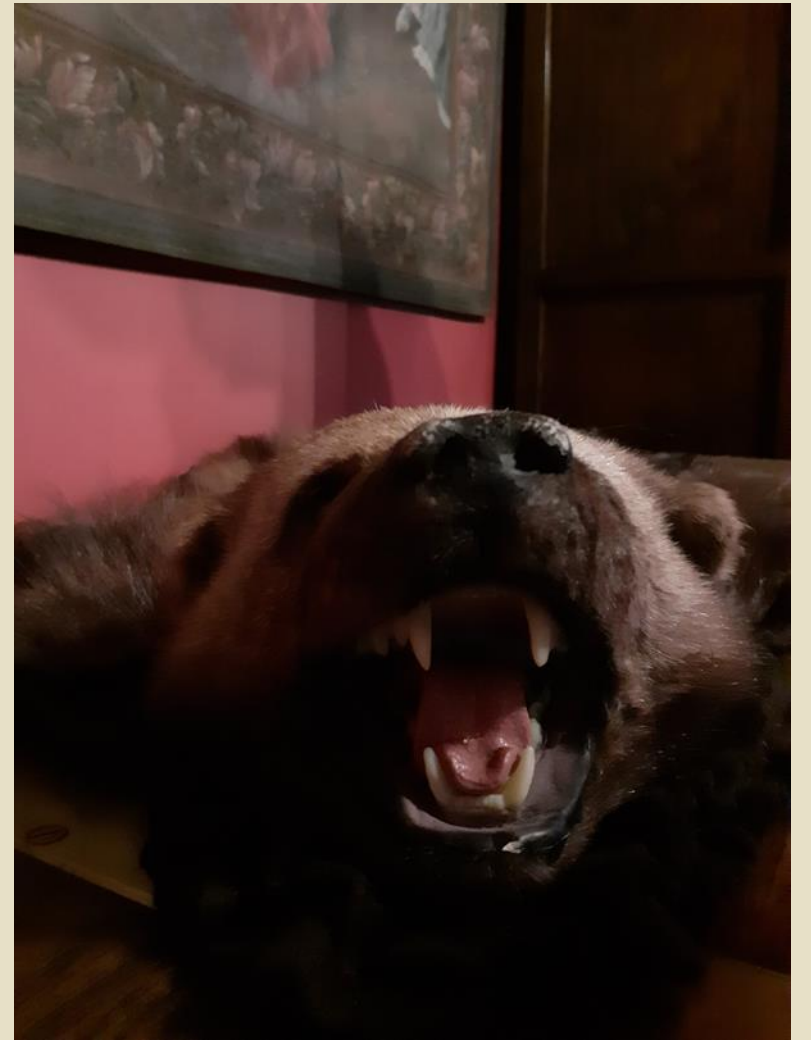
SPOŁECZEŃSTWO POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO

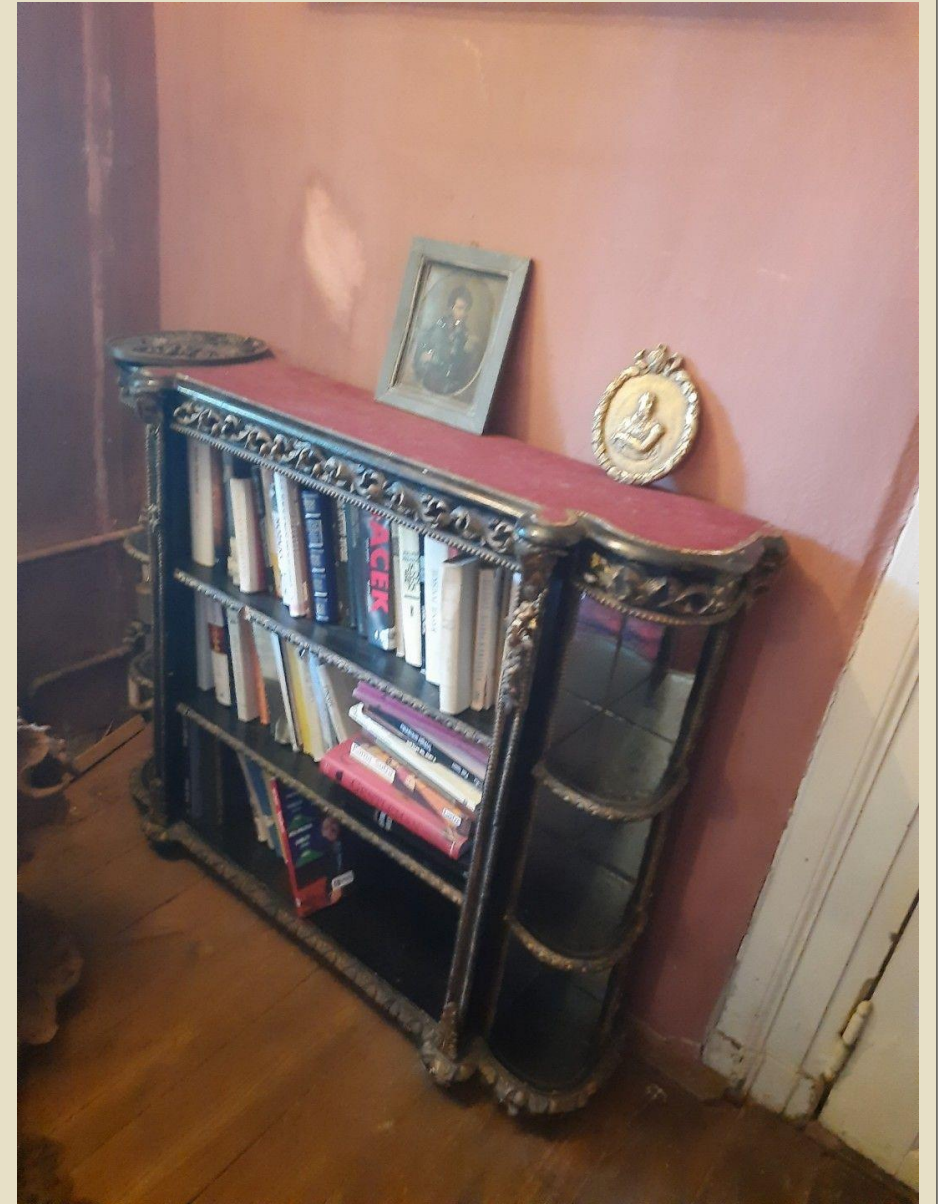
23 V 1958 R.

Park w Głuchach

- Wokół domu w Głuchach rozpościera się piękny park, w którym rośnie wiele cennych drzew, a do budynku prowadzi aleja zabytkowych, starych klonów.
- W Głuchach roi się od zwierząt. Można tam zobaczyć m. in. konie, psy, koty, kury. W części gospodarczej stoi stodoła przywieziona z planu filmu „Pan Tadeusz”.

Kościół w Dąbrówce

- Nasi uczniowie odwiedzili również Dąbrówkę – wieś położoną w powiecie wołomińskim. Znajduje się tam kościół pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Pańskiego. W tym kościele, dawniej drewnianym, a obecnie zastąpionym przez murowany, w dniu 1 października 1821 r. sporządzono metrykę potwierdzającą chrzest Cypriana Ksawerego Gerarda Walentego Norwida - Kamil to imię z bierzmowania. Mieszkańcy Dąbrówki w hołdzie wieszczowi umieścili w miejscu jego chrztu tablice: jedną upamiętniającą to wydarzenie oraz drugą (umiejscowioną nad pochodzącą ze starego kościoła chrzcielnicą) z podobizną poety wraz z tekstem aktu chrztu.

OCTOBER.

<p>Gluchy. d.</p> <p>Act C. Norwida</p>	<p>Ego Ioannes Matlinski Decanus Stanislaw. Prag: Dabroziej, baptisavi Infantem. Nomy Cyprianum Xaverium Gerardum Valentinum, Filium Illuz. Magi Rob: a Gory. Domi Ioannis Nor- wid. Prasi. Iudiz. Terow: Porty. Meredi. Laskowz et Ludowici de Zdisborakier, natu 24. Toris. Cujus Patre fuore Magi Cyprianus Trukiewicz Podus Iud. Appel. Grad. cum Illuz: Brigitta Dybowska. Illuz Magi Xaverius Dybowski Mareschah, Dist. Wjgr. an Magi Hilaria Sobieska Gen. Catholus Pawach. Distr. Med. cyma Ludowica Lisiecka Vicarier</p>
---	---

Cmentarz w Dąbrówce

- Na cmentarzu parafialnym w Dąbrówce znajduje się symboliczny grób matki Cypriana Kamila Norwida, na którym zapaliliśmy znicze.
- Dzięki wycieczce do miejsc związanych z narodzinami i dzieciństwem patrona naszej szkoły postać Norwida z pewnością stała się nam bliższa.

Prochy poety

- Pod koniec życia C. K. Norwid przebywał we Francji. Notoryczny brak pieniędzy oraz postępująca choroba uniemożliwiały mu samodzielną egzystencję. W 1877 r. został przyjęty do Zakładu św. Kazimierza, przeznaczonego dla sierot i weteranów. Tam też 23 maja 1883 r. zmarł, opuszczony i zapomniany. Norwida pochowano na cmentarzu w Ivry pod Paryżem. Pięć lat później jego prochy przeniesiono do zbiorowej polskiej mogiły na cmentarzu w Montmorency. W 2021 r. z okazji 200-lecia urodzin artysty jego symboliczny nagrobek został odnowiony przez Towarzystwo Opieki nad Polskimi Zabytkami i Grobami Historycznymi we Francji ze środków Instytutu Polonika.

Katedra na Wawelu

- Ziemia z francuskiego grobu została w 2001 r. przewieziona do Polski i umieszczona w Krypcie Wieszczów Narodowych w Katedrze na Wawelu.

Rękopisy i rysunki

- Wiele dzieł Norwida zostało zniszczonych, ale zachowało się część jego rysunków i rękopisów, które są dziś pamiątkami po poecie. Prezentujemy kilka przykładów.

Nazwy szkół jako upamiętnienie poety

Imieniem Norwida zostały nazwane liczne szkoły podstawowe oraz licea ogólnokształcące, m. in.:

- Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida W Radzyminie
- XXIV Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Norwida w Warszawie
- Szkoła Podstawowa im. C.K. Norwida w Dąbrówce
- I Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida w Wyszowie
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. C.K. Norwida w Dębinkach
- Szkoła Podstawowa im. C. K. Norwida w Zakręciu
- Zespół Szkół nr 1 im. C.K. Norwida w Świdniku
- Zespół Szkół im. Rzeczypospolitej Norwidowskiej w Strachówce
- Zespół Szkół im. C.K. Norwida w Nowym Mieście Lubawskim
- II Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida w Ostrołęce
- Katolickie Liceum im. Cypriana Kamila Norwida w Garwolinie
- II Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida w Krasnymstawie
- III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi im. Cypriana Kamila Norwida w Kielcach
- IX Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida w Częstochowie
- II Liceum Ogólnokształcące im. C.K. Norwida w Tychach
- Liceum Ogólnokształcące nr III im. C.K. Norwida w Będzinie
- Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Cypriana Kamila Norwida w Jeleniej Górze
- Zespół Szkół Plastycznych im. C.K. Norwida w Lublinie

**Szkoła Podstawowa
im. Cypriana Kamila Norwida
w Zakręcie**

Nazwa pociągu jako upamiętnienie

- Imieniem Cypriana Kamila Norwida nazwano pociąg EIC relacji: Kraków Główny – Warszawa Centralna – Gdynia Główna.

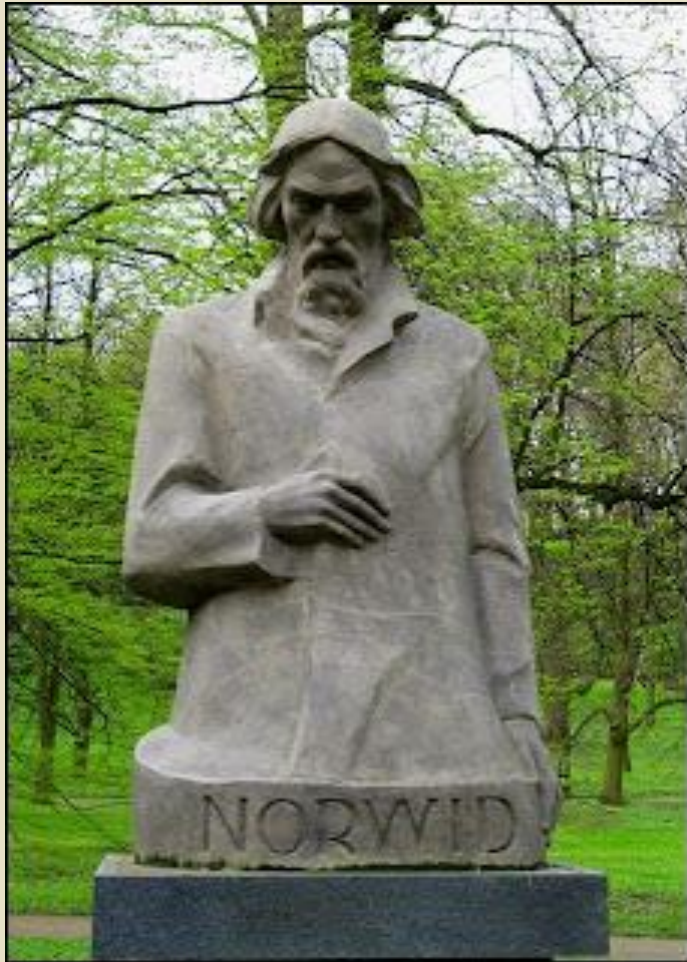

Pomniki, tablice i in.

- Podróżując po Polsce można znaleźć wiele pomników C. K. Norwida, tablic upamiętniających czy płaskorzeźb.
- Oto kilka z nich:

- Pomnik przed Collegium Norwidianum KUL w Lublinie Gustawa Zemły (2007)

- Pomnik w warszawskich Łazienkach (2006) dłuta Julii Keilowej (replika rzeźby)

- Pomnik w Koszalinie autorstwa Ferdynanda Jarocho (1980)

- Dwa pomniki w Wyszku: przy I LO im. C. Norwida (uznawany za pierwszy pomnik Norwida w Polsce, 1982) oraz drugi w miejskim parku (1983)

- Zielona Góra (pomnik przed Biblioteką im. C.K. Norwida)

- Pomnik w Goleniowie

- Mikołów – tablica upamiętniająca pobyt Norwida (1992)

- Radzymin – kamień poświęcony poecie Ziemi Radzywińskiej

- Warszawa, Pałac Zamojskiego – półrzeźba z tablicą upamiętniającą zaczyn „Fortepianu Szopena” (2001)

- Popiersie w holu Biblioteki w Elblągu

◦ Pomnik na skwerze Norwida w Paryżu (2004)

- Ławeczka Cypriana Kamila Norwida w Zielonej Górze - pomnik w formie ławeczki usytuowany przed gmachem Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze.
- Został odsłonięty 15 października 2013. Inicjatorem stworzenia ławeczki-pomnika był dyrektor biblioteki „Norwida” w Zielonej Górze Andrzej Buck. Projektantem i wykonawcą pomnika jest bydgoski rzeźbiarz Andrzej Ritter. Głównym sponsorem był miejscowy deweloper EkonBud-Fadom.
- Ławeczka ma charakter multimedialny i interaktywny, przechodzień może, wciskając przycisk na trzymanym przez poetę tablecie, usłyszeć nagranie jego wierszy. Pomnik poety został wykonany z żywicy.

- Dnia 23 września 2016 roku nastąpiło uroczyste odsłonięcie Ławeczki Patrona Szkoły Cypriana Kamila Norwida w Zakręcie z okazji 195 rocznicy urodzin poety. Dzieło jest materialnym dowodem szacunku i pamięci dla wielkiego Mazowszanina, który swoją twórczością wzbogacił polską kulturę. Projekt i wykonanie pomnika zawdzięczamy przyjaciołom szkoły, artystom państwu Justynie i Dariuszowi Denarskim.
- Jesteśmy drugą placówką w kraju, która może poszczycić się tak wyjątkową i oryginalną formą upamiętnienia postaci patrona.

- Mural z wizerunkiem Cypriana Kamila Norwida na ścianie przy tzw. warszawskiej Patelni, w sercu stolicy, na placu przy stacji metra Centrum.

- Mural „Twarze Norwida” na ścianie budynku Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Łochowie.

- Na ścianie Zespołu Szkół im. Rzeczpospolitej Norwidowskiej w Strachówce znajduje się mural nawiązujący graficznie do logotypu szkoły.

- Szkoła Podstawowa im. Cypriana Kamila Norwida w Zakręcie była organizatorem i gospodarzem Narodowego Święta Niepodległości. W świąteczne popołudnie 11.11.2021 r. nastąpiło odsłonięcie muralu przedstawiającego patrona szkoły Cypriana Kamila Norwida. Artystyczne przedstawienie wizerunku poety jest usytuowane tuż przy głównym wejściu do szkoły. Stało się on onohonorowaniem obchodów Roku Cypriana Kamila Norwida jako patrona szkoły wybranego 20 lat temu. Było zarazem oddaniem hołdu genialnemu twórcy z Mazowsza, którego na patrona Roku 2021 wybrał Sejm RP. Pani Dyrektor Elżbieta Olczyk-Szum wspólnie z Panią Elżbietą Prudzyńską, która jest fundatorką muralu i Panem Januszem Budnym - Wójtem Gminy Wiązowna, dokonała symbolicznego odsłonięcia.

- W związku z uchwałą Sejmu RP z 27 listopada 2020, jak i uchwałą Senatu RP z 2 grudnia 2020, zgodnie z którą rok 2021 został ustanowiony Rokiem Cypriana Kamila Norwida, patronom roku 2021 poświęcono wydanie specjalne Kroniki Sejmowej.
- Instytut Książki wraz z Instytutem Kultury Polskiej w Londynie uczcił 200 rocznicę urodzin pisarza krótkometrażowym filmem „Vade-mecum”, w którym przedstawiono postać i twórczość artysty.
- <https://www.tvp.info/53269676/cyprian-kamil-norwid-od-innej-strony-powstal-film-animowany>

Rok Norwidowski 2021 – wydarzenia upamiętniające postać wybitnego poety

Pośród licznych wystaw, wystaw plenerowych, pokazów i spektakli adresowanych do różnych grup wiekowych odbyły się między innymi:

- premiera opery „Wanda” do tekstu C. K. Norwida przygotowana przez Polskie Wydawnictwo Muzyczne wspólnie z Operą Krakowską, Zamkiem Królewskim na Wawelu oraz Programem 2 Polskiego Radia
- prace konserwatorskie tzw. grobu norwidowskiego na cmentarzu polskiej emigracji w Montmorency pod Paryżem przeprowadzone przez Narodowy Instytut Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA
- wystawa „Norwid w rysunkach” w Narodowym Centrum Kultury
- spacer historyczny po Warszawie śladami C. K. Norwida organizowane przez Muzeum Historii Polski
- warsztaty dla nauczycieli „Artyści Wielkiej Emigracji” organizowane przez Muzeum Narodowe w Warszawie
- cykl spotkań z czytaniem performatywnymi tekstów dramatycznych poety „Norwid w teatrze świata” oraz konkurs na najlepszą realizację sztuki lub adaptacji tekstów C. K. Norwida podczas konkursu na Inscenizację Dawnych Dzieł Literatury Polskiej „Klasyka Żywa” – wydarzenia organizowane przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego
- prezentacja kolekcji poświęconej C. K. Norwidowi zawierającej zbiór rękopisów, pierwodruków oraz rysunków pisarza przygotowana przez Bibliotekę Narodową

Uroczystości szkolne

- W wielu szkołach przy różnych okazjach wielokrotnie odbywały się i będą organizowane uroczystości, przedstawienia i akademie, które nawiązują do twórczości Norwida i upamiętniają jego postać. W naszej szkole jedna z takich uroczystości z częścią artystyczną pt. „Bez korzeni nie ma skrzydeł” miała miejsce 11.11.2021 r.
- Miłym akcentem uroczystości było wręczenie nagród przyznanych w Gminnym Konkursie Recytatorsko Wokalnym inspirowanym spuścizną wielkiego poety oraz w Gminnym Konkursie Plastycznym „Norwid współcześnie”.
- Pomysłową akcją towarzyszącą tym wydarzeniom była możliwość zrobienia sobie zdjęcia z „Nowidem”.

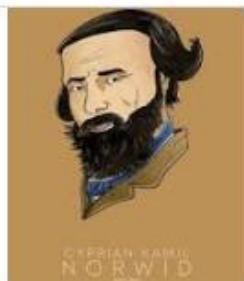
Prace konkursowe, gadzety, inspiracje

Postać Norwida jest współcześnie nie tylko natchnieniem do organizacji różnorodnych konkursów o mniejszym i większym zasięgu, lecz także do tworzenia plakatów, albumów, prezentów, gadżetów prezentowych i in. Poniżej prezentujemy przykłady potwierdzające, że C. K. Norwid nadal jest obecny w zbiorowej świadomości i nadal inspiruje.

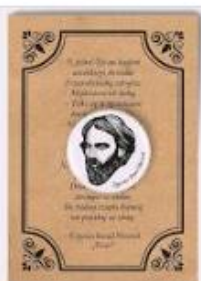

Reklamy · Kup: norwid logo nadruk

Cyprian Kamil
Norwid PLAKAT

29,00 zł
Wynylownia.pl

CYPRIAN KAMIL
NORWID / ...

15,99 zł
Nadwyraz.com

Patron szkoły
Cyprian Norwid - ...

1,97 zł
przypinka.pl

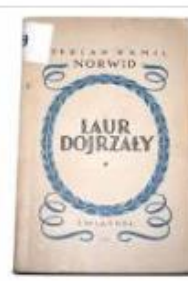
Sztukmistrz.
Norwid - rysunki

40,33 zł
Empik.com

CIEŻKIE NORWIDY /
NORWID / koszulk...

89,99 zł
Nadwyraz.com

Laur Dojrzały
Cyprian Kamil...

80,00 zł
Allegro

Cyprian Kamil
Norwid 2013...

5,99 zł
Allegro

CIEŻKIE NORWIDY
NORWID / koszulk.

89,99 zł
Nadwyraz.com

WYNIKI KONKURSU na Projekt nadruk – Norwi...
zkola-zakret.pl

Cyprian Kamil Norwid - ...
przypinka.pl · W magazynie...

Patron szkoły Cyprian Norwid ...
przypinka.pl · W magazynie

Cyprian Kamil Norwid - bi...
obliczaludzi.com

Podkładka pod myszkę z nadrukiem | Internetowa...
druk-ara.pl · W magazynie

Torby papierowe z nadruki...
artpress.pl

Nic
od ciebie
nie chce,
żliczna
pa-
mien-
ko.

CYPRIAN KAMIL
NORWID,
ZA KULISAMI,
WOLNE LEKTURY 2012.

ONI MÓWIĄ
DARIA
RYSUJE

Twórczość C. K. Norwida – najwspanialsza pamiątka

Dzieła

- Rękopis wiersza „Do Nikodema Biernackiego”
- *Dialog zmarłych – akwaforta, sucha igła* (1871)
- *Pytania – akwaforta* (1863)

Liryki (najważniejsze)

- *Bema pamięci żałobny rapsod* (1851)
- *Coś ty Atenom zrobić, Sokratesie* (styczeń 1856)
- *Do obywatela Johna Brown* (1859)
- *W Weronie*
- *Italiam!, Italiam!*
- *Moja ojczyzna*
- *Pieśń od ziemi naszej*
- *Vade-mecum* (1858–1866) – wydane drukiem sto lat po napisaniu
- *Moja piosnka (Do kraju tego...)*

Poematy

- *Wesele. Powieść.* (1847)
- *Pompeja* (1848 lub 1849)
- *Niewola. Rapsod* (1849)
- *Promethidion. Rzecz w dwóch dialogach z epilogiem* (1851)
- *Szczesna. Powieść* (1854)
- *EPIMENIDES. Przypowieść* (1854)
- *QUIDAM. Przypowieść* (1855–1857)
- *Fulminant. Rapsod* (1863)
- *Fortepian Szopena* (1863–1864)
- *Że piękno to jest...* (1865)
- *Rzecz o wolności słowa* (1869)
- *Assunta* (1870)

Proza

- *Łaskawy opiekun, czyli Bartłomiej Alfonsem* (1840)
- *Wyjątek z pamiętnika* (1850)
- *Czarne kwiaty* (1856) – wspomnienia dotyczące ostatnich spotkań z różnymi osobami, na krótko przed ich śmiercią
- *Białe kwiaty* (1856) – teoretyczne uzasadnienie *Czarnych kwiatów*
- *Bransoletka. Legenda dziewiętnastego wieku* (1858)
- *Cywilizacja. Legenda* (1861)
- *Ostatnia z bajek* (1882)
- *Milczenie*
- *Pamiętnik Podróżny*

Nowele

- „*Ad leones!*” (1883)
- *Stygmata* (1883)
- *Tajemnica lorda Singelworth* (1883)
- *Archeologia* (1866)
- *Dwie powieści* (1866)

Dramaty

- *Noc tysięczna druga. Komedia* (1850)
- *Wanda* (1851)
- *Krakus. Księżę nieznanany* (1851, 1861)
- *Słodycz* (1855 lub 1856)
- *Aktor. Komediadrama* (1867)
- *Pierścień Wielkiej Damy, czyli Ex-machina Durejko* (1872)
- *Kleopatra i Cezar* (ok. 1870, 1878)
- *Za kulisami*

Obrazy

C.K. Norwid był autorem kilkunastu obrazów olejnych, z których do dziś przetrwały cztery. Alegoryczne przedstawienie odrodzonej Polski pod nazwą *Jutrznia* od grudnia 2007 r. znajduje się w zbiorach Muzeum Książąt Lubomirskich we Wrocławiu. Inne obrazy to np.: *Orzeł*, *Kosynier*.

Inne

- Listy
- *Do Najświętszej Panny Maryi. Litania*

Opracowania dotyczące twórczości Norwida, poezja śpiewana

- Poniżej niektóre pozycje dotyczące twórczości poety oraz utwory muzyczne natchnione jego dziełami.

Zakład Badań nad Twórczością Cypriana Norwida

Na KUL-u powstał Zakład Badań nad Twórczością Cypriana Norwida. Pozycje wydane przez Zakład:

- Zofia Stefanowska, *Strona romantyków: studia o Norwidzie* (1993)
- Elżbieta Dąbrowicz, *Cyprian Norwid: osoby i listy* (1997)
- Wojciech Kudyba, *Aby mowę chrześcijańską odtworzyć na nowo...: Norwida mówienie o Bogu* (2000)
- Piotr Chlebowski, *Cypriana Norwida Rzecz o wolności słowa: ku epopei chrześcijańskiej* (2000)
- Elżbieta Feliksiak, *Poezja i myśl: studia o Norwidzie* (2001)
- Józef Fert, Piotr Chlebowski (red.), *Norwid a chrześcijaństwo* (2002)
- Agata Brajerska-Mazur, *O angielskich tłumaczeniach utworów Norwida* (2002)
- Włodzimierz Toruń, *Wokół Norwidowskiej koncepcji słowa* (2003)
- Piotr Chlebowski, Włodzimierz Toruń (red.), *Liryka Cypriana Norwida* (2003)
- Edyta Chlebowska, *Ipse Ipsum: o autoportretach Cypriana Norwida* (2004)

Poezja śpiewana

- Od początku lat 70. XX w. twórczość Norwida popularyzował Czesław Niemen, wykonując teksty utworów poety do własnej muzyki, m.in. *Bema pamięci żałobny rapsod* (płyta *Niemen Enigmatic* z 1970 r.), *Italiam!, Italiam!*, *Moja ojczyzna*, *Pielgrzym*, *Daj mi wstążkę błękitną...*, *Jesień*.

Wydany w 1978 r., dwupłytowy longplay *Idée fixe* opierał się wyłącznie na jego poezji; oryginalne brzmienie rocka progresywnego z ogromnymi wpływami muzyki elektronicznej połączył Niemen z wierszami takimi jak *Sieroctwo*, *Larwa*, *Laur dojrzały*, *Moja piosnka [II]* i innymi.

- W 1976 r. na drugim studyjnym albumie *Przechodniem byłem między wami* polskiego zespołu Budka Suflera, znalazł się utwór *Noc nad Norwidem*, mający charakter hołdu złożonego poecie.
- W nurcie *poezji śpiewanej* odnotować należy piosenki do tekstów Norwida, w wykonaniu Wandy Warskiej (m.in. *W Weronie*), Stana Borysa (np. *Czy podam się o amnestię?*), zespołu Closterkeller (*Po to właśnie*) i Przemysława Gintrowskiego^[17] (m.in. *Moja piosnka [II]*, *Ty mnie do pieśni pokornej nie wołaj...*).
- Utwory Norwida adaptował również Maciej Maleńczuk z zespołem Homo Twist w drugiej połowie lat 90. wykonując utwór *Norwid*, w którym wykorzystał fragmenty wierszy *Moja piosnka* i *Bema pamięci żałobny rapsod* (cover Czesława Niemena).
- W 2010 r. ukazał się programowy album zespołu De Press *Gromy i pyłki* w całości poświęcony artyście, na którym znalazło się 19 utworów z oryginalnymi tekstami Norwida. Wewnątrz płyty umieszczono książeczkę z życiorysem, rysunkami oraz poezją poety.
- W 2014 r. na drugim albumie studyjnym pt. *Pogo* zespołu Dr Misio, znalazł się utwór *Ona wie* do słów Norwida
- W 2021 r. z okazji 200-lecia urodzin C.K.Norwida ukazała się studyjna płyta "Norwid 2021", autorstwa krakowskiego muzyka Mateusza Kluzy. Na płycie znalazło się 8 utworów *Bo inna pojąć wzór*, *Kłątwy*, *Moja piosnka II*, *Pielgrzym*, *Niksy*, *Pomiędzy świtem*, *Z greckiego*, *Nim znów ucieknę*.

Bibliografia

- <https://szkola-zakret.pl/z-wizyta-w-gluchach,176,pl>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Cyprian_Kamil_Norwid
- <https://iotwock.info/artukul/koronawirus-w-placowkach/1091146>
- <https://www.polskieradio24.pl/39/156/Artykul/2813145,Pan-N-czyli-jak-Norwid-nie-zostal-rosyjskim-szpiegiem>
- https://www.google.com/imgres?imgurl=https%3A%2F%2Fs2.flog.pl%2Fmedia%2Ffoto%2F5498356_ep09005-z-pociagiem-tlk3506-norwid-relkrakow-glowny--gdynia-glowna-oczekuje-na-odjazd--z-pieknego-dworca-w-krakowie-25082012.jpg&imgrefurl=https%3A%2F%2Ftomis921.flog.pl%2Fwpis%2F5498356%2Fep09005-z-pociagiem-tlk3506-norwid-relkrakow-glowny--gdynia-glowna-oczekuje-na-odjazd--z-pieknego-dworca-w-krakowie-25082012&tbnid=qqfZTVWIPC8bYM&vet=12ahUKEwiLveDmjPj2AhVPwSoKHZYaCiwQMygAegQIARAd..i&docid=O7Qk5-bN5JMcDM&w=1280&h=960&itg=1&q=poci%20imienia%20Cypriana%20norwida%20EIC%20relacji%20Krak%20G%20wny%20Warszawa%20Centralna%20Gdynia%20G%20wna.&ved=2ahUKEwiLveDmjPj2AhVPwSoKHZYaCiwQMygAegQIARAd

- <http://norwidiana.blogspot.com/2012/01/pomniki-norwida-16.html>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%81aweczka_Cypriana_Kamila_Norwida_w_Zielonej_G%C3%B3rze
- <https://dzieje.pl/rozmaitosci-historyczne/mural-z-wizerunkiem-cypriana-kamila-norwida-na-warszawskiej-patelni>
- https://zyciesiedleckie.pl/pl/19_wiadomosci_z_regionu/589_wegrow/28933_twarze-norwida-na-muralu.html
- <http://norwidiana.blogspot.com/2015/08/norwidowski-mural.html>
- <https://szkola-zakret.pl/gminne-obchody-swiet-niepodleglosci-w-szkole-podstawowej-im-c-k-norwida-w-zakrecie,222,pl>
- <https://www.tvp.info/53269676/cyprian-kamil-norwid-od-innej-strony-powstal-film-animowany>
- <https://www.gov.pl/web/kultura/rok-norwidowski--wydarzenia-upamietniajace-postac-wybitnego-poety>

KONIEC